

گزارش کوتاه

ایران به دنبال دور زدن تحریم‌های آمریکا

📌 [کاوه افراسیابی] اوایل ماه جاری میلادی، مقامات در دهلی نو با شوک گزارش‌های مربوط به اخراج هند از پروژه سرمایه‌گذاری کلیدی در ایران به نفع چین، مواجه شدند.

چشم‌انداز از دست رفتن نقش هند در پروژه خط ریلی ایران (که بندر چابهار در حاشیه اقیانوس هند را به شهر زاهدان در مرز افغانستان متصل می‌کند) در نتیجه ناتوانی در سرمایه‌گذاری، سوالاتی درباره اولویت‌های سیاست خارجی در هند پیش آورده است. دیپلمات‌های این کشور که ظاهراً به اقدام تحریک شده‌اند، بلافاصله برای محافظت از منافع هند در بندر چابهار ایران که در جاه‌طلبی‌های منطقه‌ای هند نقش مهمی دارد، گام برداشتند.

با توجه به اینکه هند در همکاری کامل با تحریم‌های ایالات متحده علیه ایران، واردات انرژی از این کشور را تعلیق کرد و سطح فعالیت‌ها در پروژه‌های چابهار را کاهش داد، جای تعجب ندارد که ایران به کاهش امتیازات هند در پروژه‌ها در این بندر بیندیشد. دولت در تهران خبرها را «شایعه» توصیف کرده، اما بیشتر به نظر می‌رسد آنها خطری ضمنی به دهلی نبوده است.

همزمانی این تحولات با افزایش تنش‌های مرزی هند و چین از یک سو و اخبار مربوط به توافق استراتژیک بیست‌وپنج ساله بالقوه بین تهران و پکن از سوی دیگر بسیار اهمیت دارد. اگر تهران به این نتیجه برسد که پکن شریک بهتری در قیاس با دهلی نو است، هند احتمالاً شکست سختی از سوی چین متقبل می‌شود.

چین احتمالاً به محض پایان توافق ۱۰ ساله ایران و هند در چابهار در سال ۲۰۲۶، خیلی سریع این بندر را وارد ابتکار عمل راهبردی کمربند و جاده خواهد کرد. سفیر ایران در پاکستان پیشتر مسئله ایجاد ارتباط بین دو بندر «خواهر» گوادر (ساخت چین) و چابهار مطرح کرده و این درحالی است که دهلی نو به چابهار به چشم نقطه نفوذ مقابل برابر نفوذ منطقه‌ای پکن می‌نگرد. اما ایران برداشتی جامع‌تر را ترجیح می‌دهد که طبق پروژه بندر چابهار به‌رسمند شوند. به هر حال، با نزدیک شدن ایران به چین از طریق توافق بلندمدت احتمالی، بررسی آینده چابهار ناگزیر برای همه طرفین فوریت پیدا کرده است.

مسئله این است که آیا ایران حقیقتاً می‌تواند هر دو طرف را بازی دهد و به نوعی، منافع چین و هند را به‌طور همزمان حفظ کند؟ یک استاد علوم سیاسی در تهران که خواست نامش فاش نشود، اقدام ایران در تحریک هند را دارای «تأثیر مطلوب» دانسته و دولت این کشور را به رسیدگی به شکایات ایران واداشته است. سفیر هند در ایران اخیراً برای بازنگری همکاری‌ها در پروژه خط ریلی چابهار-زاهدان با مقامات ایران دیدار کرده است.

با این حال، اقدامات از اظهارات اهمیت بیشتری دارند و آنچه ایران را راضی می‌کند، مشاهده توانایی هند در نشان دادن استقلال و محافظت از سیاست‌گذاری در قبال ایران از نفوذ رقبای منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای آن است. ایران به دنبال مشاهده شواهد قطعی مبنی بر تعهد هند به پروژه چابهار است. از دیدگاه ایران، معافیت تحریمی که دولت دونالد ترامپ برای هند برای فعالیت در چابهار قائل شده، فرصتی منحصر به فرد برای سرمایه‌گذاری خارجی در ایران فراهم کرده که تحت فشار مضاعف تحریم‌ها و همه‌گیری کووید-۱۹ است.

در همین حال، برای ایران، حفظ روابط سالم با هند در میانه افزایش و وابستگی متقابل در روابطش با چین در زمینه انرژی و تجارت، همچنین به دولت ایران در مقابله با تبلیغات منفی علیه توافق استراتژیک با چین کمک می‌کند. به علاوه، هند منبع بالقوه‌ای برای سخت‌افزارهای نظامی مهم برای ایران به شمار می‌رود. می‌توان انتظار داشت که دولت هند در نتیجه تحریکات اخیر ایران، برای تکرار و تقویت تعهدات خود در چابهار گام بردارد؛ اما می‌توان گفت که از بین رفتن تدریجی منافع هند در داخل ایران به نفع چین، اتفاقی نسبتاً قطعی است. □

منبع: irdiplomacy

AP

گزارش فارن پالیسی از اهداف سیاست خارجی جو بایدن در صورت پیروزی در انتخابات

پشت پرده دیپلماسی بایدن

پایان دادن به جنگ‌های همیشگی، متوقف کردن اهداف دولت ترامپ برای تغییر رژیم در ایران و کشورهای دیگر و توقف حمایت نظامی از کمپین‌های نظامی عربستان سعودی در یمن در دستور کار بایدن قرار دارد.

فهرست تیم غیررسمی مشاوران امنیت ملی و سیاست خارجی جو بایدن، معاون رئیس‌جمهوری پیشین آمریکا به ۲ هزار نفر رسیده که شامل ۲۰ کارگروه است. به گفته مقامات، کمپین انتخاباتی بایدن و فهرست داخلی روسای این ۲۰ کارگروه در اختیار فارن پالیسی قرار گرفته که این کارگروه‌ها به مسائل مختلفی از تنوع نژادی در امنیت ملی گرفته تا کنترل تسلیحاتی، صنایع دفاعی، آژانس اطلاعاتی آمریکا و امنیت سرزمینی می‌پردازند.

سازماندهی این کارگروه‌ها، در صورتی که بایدن برنده انتخابات ریاست‌جمهوری در نوامبر امسال باشد، دریچه‌ای به رویکرد بایدن برای فرموده‌های اهداف سیاست خارجی‌اش و بازگرداندن برخی از بحث‌برانگیزترین اقدامات سیاست خارجی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا است؛ اقداماتی مانند تهدید نشان دادن پناهجویان و محدود کردن حقوق باروری زنان در دنیا.

اگر بایدن انتخاب شود، این فهرست نشان می‌دهد که مشاوران پشت‌پرده مانند لایلا رنتر، کارشناس شرق آسیا و دانیال بنیام، متخصص خاورمیانه حضور دارند که روابط بسیار نزدیکی با بایدن دارند و احتمالاً پست‌هایی در سطح متوسط به بالا را در پنتاگون، وزارت خارجه، گروه‌های اطلاعاتی و دیگر سازمان‌ها به دست خواهند آورد.

رتروبنیام در میان ۴۹ نفر از روسای کارگروهی قرار دارند که همانند نگهبانان تشکیلات بزرگ‌تری از کارشناسان سیاست خارجی، صنایع دفاعی، امنیت سرزمینی و امنیت ملی عمل می‌کنند و ایده‌ها، سیاست‌ها و رزومه‌ها را در کاسه بایدن می‌گذارند. مقاماتی که با این گروه از مشاوران آشنایی دارند، می‌گویند آنها اعضای رسمی کمپین نیستند اما به موازات کمپین کار می‌کنند تا به‌طور داوطلبانه مشاوره غیررسمی خود را به بایدن و تصمیم‌گیران اصلی بدهند. خیلی از آنها می‌خواهند فعالیت خود را مخفی نگه دارند.

سابقه کاری این روسا به کار در دولت، پست‌های مشاوره‌ای، اتاق‌های فکر و صنایع دفاعی برمی‌گردد و از مقامات عالی‌رتبه دولت اواما در وزارت خارجه، وزارت دفاع و وزارت امنیت داخلی نیز در آن حضور دارند. وب‌سایت پلیتیکو پیشتر اعلام کرده بود که کمپین بایدن تیمی حداقل هزار نفره از کارشناسان امنیت ملی تشکیل داده که در فرم ۲۰ کارگروه مشغول به کارند. فارن پالیسی پرونده‌های داخلی را بررسی و نام برخی افراد از این کارگروه‌ها و روسای آن را شناسایی کرده است.

هرکدام از این کارگروه‌ها بر چندین گروه زیردستی نظارت و مشکلاتی مانند درگیری‌های میان اسرائیل و فلسطین، کمک‌های بشردوستانه و

پناهجویان را بررسی می‌کنند. مثلاً کارگروه صنایع دفاعی که فرانک کندال سوم، معاون وزیر دفاع در آموزش، تکنولوژی و لجستیک رئیس آن است، از افراد دیگری که در این فهرست قرار دارند رزا بروکس، یکی از مشاوران ارشد پیشین پنتاگون است که قبلاً یادداشتی برای فارن پالیسی نوشته و کریستین ورموت، معاون پیشین وزارت دفاع در سیاست که کار نظارت بر ۱۰۰ تا ۲۰۰ متخصص را دارد و دارای ۶۰۰۰ زیرگروه است که روی بودجه و فرماندهی منطقه‌ای متمرکز هستند.

به گفته برخی از افراد مطلع، در فهرست تیم اروپایی بیش از ۱۰۰ نفر قرار گرفته‌اند. این فهرست راسه‌نفر از مقامات امنیت ملی پیشین در دولت اواما رهبری می‌کنند؛ جولی اسمیت که تا همین اواخر یکی از ویراستاران گزارش «دولت سایه» بود که در فارن پالیسی منتشر شد، مایکل کارپنتر و اسپنسر بویپر.

ایده‌ها و پیشنهادها سپس به دایره داخلی و کوچک‌تری از معتمدان بایدن فرستاده می‌شود و این دایره شامل آنتونی بلینکن، جیک سالیوان، آوریل هینز، بری‌ان مک‌کتون و جولی اسمیت است که احتمالاً به‌عنوان مشاوران امنیت ملی بسیار نزدیک به دولت بایدن همکاری می‌کنند. اینکه برای پیشنهادها چه اتفاقی می‌افتد برای بسیاری از افرادی که آنها را ارائه می‌دهند، نامشخص است اما یکی از مقامات می‌گوید که بسیاری از ابتکارات سیاسی در یک حفره سیاه ناپدید می‌شود.

به گفته یکی از مقاماتی که با این کارگروه‌ها تعامل دارد «کارگروه‌ها هیچ قدرت واقعی برای تصمیم‌گیری ندارند اما آنها روی مایشینی نظارت دارند که تمام مدت در حال تولید است.» عده بسیاری از داوطلبانی که برای کمپین بایدن کار می‌کنند، برای خود تبلیغ نمی‌کنند یا با رسانه‌ها صحبت نمی‌کنند و آن‌را برای مشاوران بلا دستی و تأثیرگذار نمی‌دانند. بقیه داوطلبان این کمپین به وسیله کارفرمای خود تشویق می‌شوند، مانند اتاق فکرها، تا پست و مقام خود را در بیوگرافی آنلاین‌شان ذکر کنند. این بدان معنی است که بیشتر کار آنها پشت‌پرده و در خفا انجام می‌شود؛ شوه‌ای که در بسیاری از کمپین‌های ریاست‌جمهوری در گذشته رایج بوده است.

فارن پالیسی برای این گزارش با بسیاری از مشاوران رسمی یا غیررسمی کمپین بایدن تماس گرفته است. بسیاری از آنها از پاسخ دادن سر باز زده‌اند. تنها چند نفر به شرط ناشناس ماندن گفت‌وگو کرده‌اند. کمپین بایدن نیز به چندین درخواست برای پاسخگویی جواب نداده است. ساختار تیم سیاست خارجی بایدن از خیلی جهت‌ها به دنبال تقلید روند تصمیم‌گیری سنتی و بین‌سازمانی در شورای امنیت ملی است که کاخ سفید ترامپ آن را دنبال نمی‌کند و به جای آن، تصمیمات کلیدی را بر عهده دایره‌ای متشکل از وفاداران دولت، دستیاران خارجی و اعضای خانواده گذاشته است.

اما به گفته برخی از متخصصان سیاست

اخبار روز

دربزرگ‌ترین تظاهرات از زمان آغاز اعتراضات اخیر ۱۰ هزار اسرائیلی علیه نتانیاهو به خیابان‌ها آمدند

بیش از ۱۰ هزار اسرائیلی شنبه شب در بزرگ‌ترین تظاهرات علیه بنیامین نتانیاهو به خیابان‌های قدس، تل‌آویو و قیساریه آمدند. به گزارش ایسنا، هزاران تظاهرکننده مقابل منزل بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل در قدس اشغالی و همچنین میدان «پاریس» و خیابان‌های اطراف آن در مرکز این شهر تجمع کردند. شرکت‌کنندگان شعارهایی علیه نتانیاهو به علت فساد و سوءمدیریت در بحران کرونا سر دادند و خواهان استعفای او شدند. همچنین پلیس تمامی راه‌های منتهی به منزل نتانیاهو را بست. رسانه‌های اسرائیلی اعلام کردند این بزرگ‌ترین اعتراض از زمان آغاز تظاهرات اخیر علیه نتانیاهو است. در دیگر شهرهای اراضی اشغالی نیز تظاهرات مشابهی برگزار شد و پلیس مجبور شد در شهر تل‌آویو برای آرام کردن صدها تظاهرکننده وارد عمل شود و از آنها خواست پروتکل‌های بهداشتی را رعایت کنند. در شهر قیساریه بیش از ۲ هزار معترض اسرائیلی مقابل دفتر نتانیاهو در این شهر ساحلی تجمع کردند. تظاهرات در میدان پاریس در قدس به خشونت کشیده شد و پلیس نیمه‌شب برای بیرون کردن تظاهرکنندگان خشمگین از این میدان مرکزی به زور متوسل شد. بنابر اعلام پلیس دست‌کم هشت تن در قدس و تعدادی از معترضان نیز در دیگر شهرها دستگیر شدند. در موازات با این تظاهرات، شهر سان فرانسیسکو آمریکا هم شاهد تظاهرات ده‌ها اسرائیلی علیه نتانیاهو بود. همچنین رسانه‌های اسرائیلی از فراخوان‌ها برای برگزاری تظاهرات ضد نتانیاهو در برلین و لندن و دیگر شهرهای جهان خبر دادند. □

کرپل تا ۱۳ محرم بسته است

استاندار کرپل از اتخاذ پروتکل‌های بهداشتی در این استان در ماه محرم خبر داد و اعلام کرد که در این راستا، استان کرپل تا سیزدهم ماه محرم بسته خواهد بود. نصیف الخطابی، استاندار کرپل در کنفرانسی خبری گفت این استان به‌صورت کامل تا سیزدهم ماه محرم برای جلوگیری از شیوع کرونا بسته خواهد شد. او گفت تدابیر سفت‌وسختی در ورودی‌های شهری روزه‌ای آتی به‌ویژه در روزهای زیارت اتخاذ می‌شود. از سوی دیگر، فرماندهی عملیات بخش فرات میانه اعلام کرد که تدابیر شدیدی را اتخاذ کرده و هرکس که تلاش کند در روزهای زیارت وارد این شهر شود بازخواست می‌شود. □

افشاکاری کارمند اخراجی شورای امنیت ملی آمریکا از کمپین ترامپ

عضو سابق شورای امنیت ملی آمریکا تأکید کرد، بازنشستگی‌اش در ماه ژوئیه به دلیل کمپین «قلدری، ارباب و تلافی» رئیس‌جمهوری آمریکا و متحدانش بود که مانع پیشرفت حرفه نظامی‌اش می‌شد. به گزارش ایسنا، الکساندر ویندمن، عضو سابق شورای امنیت ملی آمریکا در مقاله‌ای برای روزنامه واشنگتن پست نوشت: «این تجربه دردآور بود اما من در این سرزنش‌تنگ‌آور تنها نیستم.» او افزود: «شرایط خروج من ممکن است علنی‌تر شده باشد اما تفاوت اندکی با ده‌ها کارمند دولتی دیگری دارد که خودشان این دولت را ترک کردند و حرفه‌هایشان صدمات جبران‌ناپذیری دیده‌اند.» پس از آنکه وکیل ویندمن در بیانی‌های اعلام کرد که کاملاً مشخص است آینده موکش در شورای امنیت ملی آمریکا که در آن با نهایت صداقت و وجدان خدمت کرده، برای همیشه مخدوش خواهد شد، ویندمن ماه‌گذشته اعلام کرد که از ارتش بازنشسته می‌شود. ویندمن سال گذشته به‌عنوان بخشی از تحقیقات مجلس نمایندگان آمریکا در پرونده استیضاح دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا به دلیل توافق‌اتش با اوکراین، در مقابل کمیته اطلاعات مجلس نمایندگان شهادت داد. ویندمن در میان دیگر مقامات اطلاعاتی و وزارت امور خارجه که در مقابل این کمیته شهادت داده بودند، قبل و بعد از شهادتش مورد انتقاد و حمله رئیس‌جمهوری قرار گرفت. این مقام سابق امنیت ملی کاخ سفید در ماه فوریه توسط نگهبانان به خارج از کاخ سفید هدایت و به او گفته شد که پس از شهادت دادن از سمت خود کناره‌گیری کند. □

ساختار تیم سیاست خارجی بایدن از خیلی جهت‌ها به دنبال تقلید روند تصمیم‌گیری سنتی و بین‌سازمانی در شورای امنیت ملی است که کاخ سفید ترامپ آن را دنبال نمی‌کند و به جای آن، تصمیمات کلیدی را بر وفاداران دولت، دستیاران خارجی و اعضای خانواده گذاشته است